

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb

Ing. Lucia Kiššová
ředitelka Odboru protidrogové politiky ÚV ČR

> Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb

- > budován od r. 1995 s významným zapojením odborné obce
- > formalizován a schválen usnesením vlády č. 300 ze dne 16. března 2005
- > proces posouzení a formálního uznání, že adiktologická služba odpovídá stanoveným odborným kritériím způsobilosti pro poskytování péče
- > dobrovolný, odborný a transparentní proces
- > certifikace pozastaveny 4 roky od 31.12.2019

> Aktuální informace

Certifikační agentura

- > veřejná zakázka – podávání nabídek do 29.11.2023
- > Březen/duben – zahájení místních šetření
- > max. 3 leté období na narovnání stavu

Vzdělávání certifikátorů

- > 2023/2024 – vytvoření kurikula
- > 1.Q 2024 – vzdělávání certifikátorů

Prodloužení platnosti certifikátů do konce r. 2025

- > Obnovení činnosti Certifikačního výboru
- > 2023/2024 – zaslání vyrozumění o prodloužen

➤ Organizace MŠ v přechodném období

- CA zpracuje harmonogram na 3 roky
- pořadí místních šetření, nové služby
- Počet certifikátorů
- Náklady hradí ÚV (výjimka v ČR)
- Termíny – dle domluvy

- certifikace odborné způsobilosti ÚV ČR & MŠMT

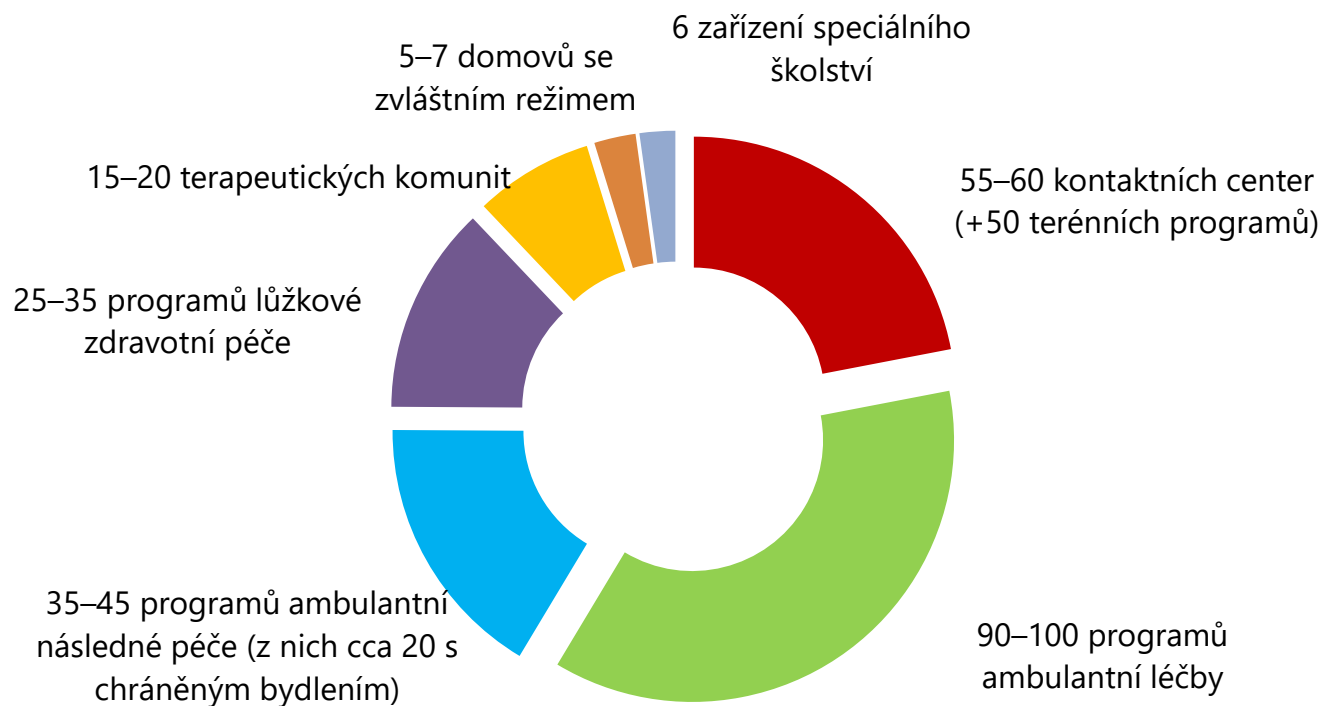
> Dotační řízení ÚV ČR a certifikace

Služba, která žádá o poskytnutí dotace, musí být držitelem platného certifikátu odborné způsobilosti adiktologických služeb, anebo certifikátu programů prevence rizikového chování.

- > Pokud končí platnost certifikátu podat žádost o certifikaci !
 - certifikáty s prodlouženou platností další žádost nepodávají
- > **Nová služba** pro DŘ (v předchozích 3 letech o dotaci nežádala)
 - podmínka platné certifikace NEPLATÍ pro první rok účasti v DŘ.
- > **Nově vznikající služba** (realizace netrvá déle než 1 rok)
 - podmínka platné certifikace NEPLATÍ pro první 2 roky účasti v DŘ.
- > Pilíř hodnocení – hodnocení kvality:
 - > Na základě výsledku procesu certifikace (tj. doby platnosti certifikátu odborné způsobilosti).
 - > Hodnocení kvality nových služeb prostřednictvím externích oponentů.
 - > Hodnocení kvality služeb primární prevence prostřednictvím externích oponentů.

> Síť adiktologických služeb

v ČR je dlouhodobě 250–300 stacionárních adiktologických zařízení:

206 certifikovaných adiktologických služeb + 80 certifikovaných preventivních programů v adiktologii (94 certifikovaných PPRCH celkem)

Zdroj: Chomynová et al. (2022)

Základní dokumenty certifikačního procesu

> Koncepce rozvoje adiktologických služeb

= koncepční dokument, který konsenzuálně napříč oborem:

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci
protidrogové politiky

KOORDINACE

popisuje **OBOR** adiktologie a rozsah problému

vymezuje **CÍLOVOU SKUPINU** adiktologických služeb

definuje **TYPY** služeb, principy a charakteristiky

stanovuje principy **KVALITY** a **vzdělávání**

stanovuje principy tvorby a definice **SÍTĚ** služeb

popisuje principy systému **FINANCOVÁNÍ** této sítě

Koncepce rozvoje adiktologických služeb

...kultivace sítě adiktologických služeb v resortních systémech...

> VÝCHODISKA adiktologických SLUŽEB

- > zaměřeny na pomoc klientovi s cílem zapojit ho do běžného života
- > respektují různé fáze vzniku a rozvoje závislosti
- > preferují poskytování služeb v přirozeném prostředí pacienta/klienta
- > rozvíjejí komunitní principy práce
- > jsou flexibilní
- > založeny na partnerském přístupu ke klientovi
- > založeny na spolupráci a propojenosti
- > jsou vždy poskytovány pracovníky s odpovídající kvalifikací
- > dbají na svoji kvalitu a efektivitu, jsou poskytovány v souladu se standardy odborné způsobilosti
- > pracují také s rodinou, blízkými osobami i širším sociálním okolím klienta
- > usilují o destigmatizaci svých klientů

Nová TYPOLOGIE služeb

- **Preventivní služby**
- **Služby minimalizace rizik**
- **Ambulantní léčby a poradenství**
- **Krátkodobé stabilizace**
- **Rezidenční léčby**
- **Následné péče**

> Klíčové dokumenty certifikačního procesu

Pravidla systému odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád)

- > upravují celý proces systému certifikací a definují základní postavení a role jednotlivých subjektů certifikačního procesu. Aktuálně platný Certifikační řád schválila vláda usnesením č. 760 ze dne 11. října 2023.

Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb

- > odráží a reflektují východiska adiktologických služeb a stanovují odborně definovaná kritéria pro posouzení odborné způsobilosti adiktologické služby. Aktuálně platné Standardy schválila RVKPP usnesením č. 03/1121 ze dne 12. listopadu 2021.

Příručka ke Standardům odborné způsobilosti adiktologických služeb

- > doplňuje Standardy a je určena všem subjektům zapojeným do certifikačního procesu (certifikátorům, službám i Certifikačnímu výboru). Jde o živý dokument, jehož cílem je sjednocovat praxi, interpretaci a posuzování Standardů.

> Klíčové dokumenty certifikačního procesu

Příloha Příručky ke Standardům

- > tabulka, která by měla sloužit jak certifikátorům, tak certifikovaným službám jako pomocný nástroj pro sebehodnocení

Etický kodex certifikátora odborné způsobilosti adiktologických služeb pro osoby se závislostí a ohrožené závislostním chováním a jejich blízké

- > souhrn závazných pravidel, který slouží k ochraně klientů a poskytovatelů adiktologických služeb před potenciálním neetickým postupem ze strany certifikátorů a je oporou a referenčním rámcem pro řešení případných námitek v souvislosti s průběhem místních šetření.

Rejstřík certifikátorů

- > seznam osob oprávněných realizovat místní šetření v rámci procesu certifikace. Za vedení Rejstříku certifikátorů odpovídá sekretariát RVKPZ

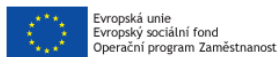
> Dokumenty certifikačního procesu

- > **Žádost o certifikaci** – zasílají zájemci o certifikaci sekretariátu RVKPZ (statutární zástupce organizace poštou nebo datovou schránkou)
- > **Protokol o místním šetření**
- > **Závěrečná zpráva z místního šetření**

PRAVIDLA

systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád)

Preambule

1. Systém certifikace adiktologických služeb se začal buď od odborné obce, která vznikla a rozvoj certifikací iniciativně standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb a schválená odborná kritéria minimální úrovně kvality poskytovaných služeb.
2. Východiskem pro standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb byly Minimální standardy dle WHO, Metodické standardy z Velké Británie a základní manuál kvality doporučený Ministerstvem práce a sociálních věcí. Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb reflektují aktuální vývoj v definování standardů a úrovně kvality a implementují relevantní strategické evropské i mezinárodní standardy.
3. Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislosti

Příručka

ke standardům odborné
způsobilosti adiktologických
služeb

Certifikace a síť služeb

17. 10. 2023 9:18

Klíčové dokumenty certifikačního procesu

Certifikační řád (schválený usn. vlády č. 760 z 11. října 2023)
Úřad vlády České republiky

KOORDINACE

Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb

odborné způsobilosti adiktologických služeb
Certifikátora a žádost o certifikaci

odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád) – upravují celý certifikační proces a definují základní postavení a úlohu certifikátora a žadatele. Aktuálně schválila vláda svým usnesením č. 760 z 11. října 2023.

Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád) – upravují celý certifikační proces a definují základní postavení a úlohu certifikátora a žadatele. Aktuálně schválila vláda svým usnesením č. 760 z 11. října 2023.

Etický kodex certifikátora (v20211213)
Žádost o certifikaci odborné způsobilosti adiktologických služeb (verze: 2021-11-15; MS Word - k vyplnění)
Žádost o certifikaci odborné způsobilosti adiktologických služeb (verze: 2021-11-15)

Preambule

Preambule certifikátora RVKPP, stvrzují, že jsou si vědomi požadavků v procesu hodnocení odborné způsobilosti adiktologických služeb a vůči jejich klientům.

2. Etický kodex certifikátora je jedním z výchozích dokumentů certifikačního procesu a je závazný pro všechny zúčastněné strany.
3. Etický kodex slouží k ochraně klientů a poskytovatelů adiktologických služeb před potenciálním neetickým postupem ze strany certifikátorů a je oporou a referenčním rámcem pro řešení případných námitek v souvislosti s průběhem místních šetření.
4. Dohled nad dodržováním Etického kodexu v procesu certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb zajišťuje Certifikační agentura. Případné námítky na pochybení vyřizuje Certifikační agentura a následně Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb (Certifikační výbor).

Připojené dokumenty

[Certifikační řád \(schválený vládou usn. č. 760 z 11. října 2023\)](#)
pdf, 567 kB

[Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb \(2021\)](#)
pdf, 1583 kB

[Etický kodex certifikátora \(v20211213\)](#)
pdf, 66 kB

[Žádost o certifikaci odborné způsobilosti adiktologických služeb \(verze: 2021-11-15; MS Word - k vyplnění\)](#)
doc, 51 kB

[Žádost o certifikaci odborné způsobilosti adiktologických služeb \(verze: 2021-11-15\)](#)
pdf, 125 kB

> 33

Proces certifikace

> Certifikační proces

> Certifikační řád – hlavní změny

> **Místní šetření**

- > vstupní certifikace – tříčlenný tým certifikátorů
- > opakované certifikace – dvoučlenný tým certifikátorů
- > cílená místní šetření – dvoučlenný tým certifikátorů
- > nedostatky odstranitelné do 30 dnů – možnost pozastavení místního šetření, stanovení lhůty k nápravě a způsobu ověření

> **Platnost certifikátu**

- > certifikát se uděluje na 4 roky
- > může být podmíněno odstraněním méně závažných nedostatků do stanovené lhůty (max. 1 rok)

> **Úhrada nákladů na certifikaci**

- > zájemce o certifikaci, který nenaplní Standardy a nezíská certifikát, hradí náklady na případné další místní šetření Certifikační agentuře
- > cílené místní šetření z důvodu odvolání statutárního zástupce organizace proti průběhu a závěrům certifikace potvrdí závěr předchozí certifikace – zájemce o certifikaci uhradí náklady na cílené místní šetření

> Certifikační řád – hlavní změny

- > **Ředitel sekretariátu RVKPZ**
 - > vydá certifikát /vyrozumění o neudělení, odebrání či pozastavení certifikátu
 - > rozhoduje o řešení výjimečných situací
 - > informuje RVKPZ o průběhu certifikací
- > **Složení Certifikačního výboru**
 - > posíleno zastoupení odborné veřejnosti
- > **Podávání námitek**
 - > námítky se podávají certifikační agentuře

Certifikovaná služba a zájemce o certifikaci

> Povinnosti certifikované služby

- > Certifikovaná služba žádá o další certifikaci **60 dní před ukončením platnosti certifikátu** odborné způsobilosti.
- > Při řádném podání žádosti o opakovanou certifikaci, se platnost stávajícího certifikátu prodlužuje do doby vydání nového certifikátu odborné způsobilosti. **Při nedodržení doby** pro požádání si o opakovanou certifikaci, **vyprší platnost stávajícího certifikátu v řádném termínu.**
- > Pokud certifikovaná služba získala certifikát s podmínkou udělení, je povinna Certifikační agenturu **informovat o způsobu nápravy uvedených výtek.**

> Povinnosti certifikované služby

- > Certifikovaná služba má povinnost **hlásit sekretariátu RVKPZ změny v organizaci a zajištění poskytované služby, které mohou mít vliv na podmínky platnosti uděleného certifikátu**: např. změna vedoucího týmu, změna provozovatele nebo fúze organizace, změna prostor poskytování služby, zásadní změny v koncepci (např. změna v zaměření, obsahu, cílové skupiny).

> Povinnosti zájemce o certifikaci

- > Zaslát žádost o certifikaci sekretariátu RVKPZ. Žádost podává statutární zástupce organizace poštou nebo datovou schránkou.
- > V rámci přípravy na místní šetření povinnost **zaslat relevantní vnitřních předpisy v aktuálně platné a definitivní verzi** a vyplněnou Tabulku pro hodnocení Standardů (přílohu Příručky ke Standardům).

CERTIFIKACE ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB
PRO OSOBY SE ZÁVISLOSTÍ A OHROŽENÉ ZÁVISLOSTNÍM CHOVÁNÍM A JEJICH BLÍZKÉ

RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

ŽÁDOST O CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB	
Odbor protidrogové politiky Úřad vlády ČR nábř. E. Beneše 4 118 01 Praha 1 Datová schránka: trfaa33	Název organizace /* Sídlo: Jméno a příjmení statutárního zástupce: E-mail: Telefon (včetně předvolby země): IČ: _____ DIČ: _____
Žádáme o certifikaci a provedení místního šetření adiktologické služby naší organizace /**	
☐ APS - Adiktologické preventivní služby (prevence) ☐ ASMR - Adiktologické služby minimalizace rizik (minimalizace rizik) ☐ ASKS - Adiktologické služby krátkodobé stabilizace (krátkodobá stabilizace) ☐ ASALP - Adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství (ambulantní léčba) ☐ ASRL - Adiktologické služby rezidenční léčby (rezidenční léčba) ☐ ASNP - Adiktologické služby následné péče (následná péče)	

➤ Práva zájemce o certifikaci – podávání námitek

- **Vůči složení certifikačního týmu** – Certifikační agentuře do 5 dnů od oznámení o složení certifikačního týmu, možnost nesouhlasu s vypořádáním námítky Certifikační agenturou, vyjádření Certifikačního výboru je konečné.
- **Vůči průběhu místního šetření** (včetně výtek týkajících se chování certifikačního týmu) – Certifikační agentuře do 5 dnů od konání místního šetření, možnost nesouhlasu s vypořádáním námítky Certifikační agenturou, vyjádření Certifikačního výboru je konečné.
- **Vůči udělení/neudělení certifikátu** – řediteli sekretariátu RVKPZ do 10 pracovních dnů od obdržení vyrozumění, který si vyžádá stanovisko Certifikačního výboru.

Certifikátoři

> Zájemci o pozici certifikátora

Certifikátoři jsou zapsáni do **Rejstříku certifikátorů** splněním následujících kritérií:

- a) úspěšně absolvované vstupní školení,
- b) bezúhonnost,
- c) minimálně VOŠ vzdělání,
- d) praxe v oboru minimálně 5 let (minimálně 3 roky přímé práce s cílovou skupinou adiktologických klientů/pacientů v případě certifikace adiktologických služeb, minimálně 3 roky praxe v realizaci programů primární prevence v případě certifikace programů primární prevence rizikového chování v oblasti adiktologie

Povinnost průběžného vzdělávání nejméně jednou za 2 roky.

Zájemci o pozici certifikátora – poslat e-mail na cernikova.tereza@vlada.cz, budou informováni o dalším postupu a vzdělávání.

➤ Výběr certifikátorů na místní šetření

- Certifikační agentura vybírá z Rejstříku certifikátorů s ohledem na:
 - nepředpojatost,
 - zabránění možného střetu zájmů,
 - důvěryhodnost certifikačního procesu.
- min. 1 člen odborník na daný typ služby
- min. 1 zkušenost alespoň se střední úrovní managementu
- doporučení při opakovaných certifikacích – min. 1 člen týmu, který realizoval předchozí místní šetření
- Každý certifikátor má právo podat zpětnou vazbu na činnost člena certifikačního týmu

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Děkuji za pozornost

kissova.lucia@vlada.cz

horackova.katerina@vlada.cz

cernikova.tereza@vlada.cz